

POLITIAFDELINGEN

Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 3314 8888
Telefax: 3343 0006

E-mail: rpcha@politi.dk
Web: www.politi.dk

ORGANISERET
KRIMINALITET
I
DANMARK
I
2004

Indholdsfortegnelse	2
Resume	4
1. Indledning	6
2. Metode	7
3. Organiseret kriminalitet	8
3.1 Persongrupper	8
3.1.1 Europa	8
3.1.2 Mellemøsten	10
3.1.3 Asien	10
3.1.4 Afrika	10
3.1.5 Amerika	11
3.2 Kriminelle handlinger	12
3.2.1 Narkotika	12
3.2.2 Svig	16
3.2.3 Penge og kreditkort	16
3.2.4 Røverier	17
3.2.5 Ulovlig frihedsberøvelse	17
3.2.6 Afpresning	17
3.2.7 Biltyverier	17
3.2.8 Andre former for tyveri/hæleri	18
3.2.9 Ulovlig handel med skydevåben	18
3.2.10 Menneskesmugling	18
3.2.11 Menneskehandel og prostitution	18
3.2.12 Smugling af højtbeskattede varer	19
3.3 Ressourcer	19
3.4 Voldsanvendelse	19
3.5 Anvendelse af indflydelse	19
3.6 Hvidvaskning af penge	19
4. Steder og områder for den kriminelle aktivitet	20
5. Retshåndhævelse	20
5.1 Nationalt	20
5.2 Internationalt	21
6. Konklusioner	22

6.1 Vurdering af truslen fra organiseret kriminalitet.....	22
6.2 Tendenser	22
6.3 Prognoser	22
<i>Bilag 1: Organiseret kriminalitets karakteristika</i>	23

Baggrund

Rapporten er udarbejdet som dansk bidrag til en samlet rapport om organiseret kriminalitet i EU-landene i 2004.

Der er tale om en politimæssig rapport, der tilstræber at give et overblik over situationen i relation til kriminalitet, der på baggrund af EU-kriterierne, som er gengivet i rapportens bilag 1, kan betegnes som organiseret.

Konklusion

Rapportens overordnede konklusion er, at der fortsat begås organiseret kriminalitet i Danmark, herunder særligt kriminalitet, som udspringer af rockermiljøet.

Den organiserede kriminalitet i Danmark var imidlertid også i 2004 generelt på et relativt beskedent internationalt niveau.

Status

Rockermiljøet, der giver anledning til en betydelig samfundsmæssig, og herunder også politimæssig indsats, er fortsat kraftigt involveret i kriminalitet, der må betegnes som organiseret.

Personer med tilknytning til rockermiljøet er bl.a. involveret i drab, vold, røveri, narkotikakriminalitet, smugling af højtbeskattede varer, trusler samt forskellige former for økonomisk kriminalitet. Tilsvarende er visse selskaber og foreninger med tilknytning til rockermiljøet genstand for nærmere undersøgelser og efterforskning.

Der henvises i øvrigt til Rigspolitiets redegørelse for indsatsen i relation til rockermiljøet pr. 1. juni 2004. Redegørelsen er tilgængelig via politiets hjemmeside, www.politi.dk.

En række kriminelle grupper og netværk, ofte bestående af unge mænd med anden etnisk baggrund end dansk, var i 2004 etableret i flere af landets byer. Disse grupper og netværk er i et vist omfang involveret i aktiviteter, der har karakter af organiseret kriminalitet.

Egentlig narkotikaproduktion forekommer kun i yderst begrænset omfang i Danmark, men narkotikasmugling og -forhandling udgjorde også i 2004 et betydeligt kriminalitetsproblem. Organiseret, grænseoverskridende narkotikakriminalitet udøvedes bl.a. i relation til hash, heroin, kokain og syntetiske stoffer, herunder særligt amfetamin og ecstasy.

Kreditkort-kriminalitet udgør et fortsat kraftigt stigende problem, særligt i forbindelse med misbrug af kortoplysninger bl.a. via Internettet. Der er endvidere i 2004 i Danmark konstateret illegal montering af aflæsnings- og kameraudstyr til brug for reproduktion af kreditkort og efterfølgende misbrug.

Antallet af særligt farlige røverier udviste i 2004 generelt en fallende tendens – dog var antallet af røverier mod forretninger stort set uændret i forhold 2003. Der er fortsat oplysninger om, at personer med tilknytning til rockermiljøet har truet andre til at forøve grove røverier.

Den politimæssige indsats mod handel med mennesker blev også prioritet i 2004, og den styrkede politimæssige indsats mod kvindehandel resulterede i flere sager, hvor det viste sig, at kvinder, dels fra Central- og Østeuropa (særligt Tjekkiet og Ungarn), dels fra Asien (særligt Thailand), blev udnyttet i forbindelse med prostitution.

Smugling af højt beskattede varer, særligt cigaretter, synes i nogen grad at være internationalt organiseret.

Omfanget af den omsætning og profit, der genereres i forbindelse med organiseret kriminalitet, er generelt meget vanskelig at estimere. Profitten skønnes imidlertid at være stor, idet fortjeneren som regel er skabt inden for områder, hvor legal virksomhed er behæftet med ikke ubetydelige skatter og afgifter, eller inden for områder, hvor virksomheden ikke lovligt kan gennemføres.

Der var heller ikke i 2004 tegn på organiseret kriminalitet i forbindelse med indflydelse på den offentlige forvaltning, retshåndhævende myndigheder eller politiske kredse.

1. Indledning

Side 6

Denne rapport er udarbejdet af Rigspolitiet i samarbejde med landets politikredse. Rapporten, der tager udgangspunkt i EU-kriterierne for organiseret kriminalitet, udgør det danske bidrag til den samlede EU-situationsrapport om organiseret kriminalitet i 2004.

Rapporten beskriver primært forholdene i Danmark. I et vist omfang er oplysningerne sat i international sammenhæng. Dette gælder særligt i relation til narkotikakriminalitet, hvor kriminaliteten i vidt omfang er grænseoverskridende for Danmarks vedkommende, idet narkotika kun i yderst begrænset omfang produceres i Danmark.

Rapporten tager sigte på at beskrive situationen i 2004, at redegøre for tendenser i kriminalitetsudviklingen samt at angive trusselsniveauet. Endvidere gives en prognose for, hvorledes kriminaliteten forventes at udvikle sig.

Det er således rapportens formål at beskrive det aktuelle og fremtidige trusselsbillede, således som det tegner sig fra en politimæssig synsvinkel.

2. Metode

Side 7

Rapporten er i videst muligt omfang udarbejdet og struktureret i overensstemmelse med de principper, der er fastlagt som led i det internationale politisamarbejde, herunder de af Europol anvendte principper for kriminalitetsanalyse og retningslinjer fastlagt i EU-regi med henblik på udarbejdelse af årsrapporter om organiseret kriminalitet.

Den danske straffelovgivning indeholder ikke selvstændige bestemmelser, der definerer organiseret kriminalitet. Derimod indeholder den danske straffelov bl.a. bestemmelser om gerningsmænd, der virker i forening.

Ved afgrænsningen af persongrupper og kriminalitetsformer, som er omfattet af denne rapport, er EU-kriterierne for organiseret kriminalitet lagt til grund. Kriterierne fremgår af rapportens bilag 1.

Rapporten beskriver på denne baggrund dels kriminelle grupper og netværk og dels en række kriminalitetsformer, der har karakter af at være organiserede.

Rapporten er overvejende udarbejdet på baggrund af oplysninger modtaget fra landets politikredse, Rigspolitiets operative bistandsenheder og udenlandske samarbejdspartnere. Dataindsamlingen er sket kontinuerligt i løbet af 2004 og blev afsluttet i foråret 2005.

Rapporten tilstræber at give et overblik vedrørende kriminalitetssituationen. Vurderinger og konklusioner bygger hovedsagelig på objektive data, herunder afgjorte straffesager. Rapportens formål har imidlertid nødvendiggjort, at der i et vist omfang er anvendt oplysninger af ikke-dokumenterbar art, herunder vurderinger foretaget af polititjenestemænd, der er eller har været involveret i efterforskningen af relevante straffesager. Validiteten af ikke-dokumenterbare oplysninger er vanskelig at vurdere, men der er ved anvendelsen af ikke-dokumenterbare oplysninger foretaget en grundig kvalitativ vurdering. Inddragelsen af ikke-dokumenterbare oplysninger bevirker imidlertid, at rapportens vurderinger og konklusioner er behæftet med en vis usikkerhed.

Omfanget og karakteren af politiets systematiske indsamling af relevante oplysninger varierer mellem de forskellige kriminalitetsområder. Oplysningsgrundlaget, herunder forholdet mellem objektive data og oplysninger, der ikke umiddelbart kan dokumenteres, er derfor heller ikke ens for alle kriminalitetsområder.

3.1 Persongrupper

Udgangspunktet for dette afsnits beskrivelse af personer eller grupper, der deltager i den organiserede kriminalitet, er – i overensstemmelse med de gældende EU-retningslinjer for rapportens udarbejdelse – de pågældendes etniske baggrund og ikke deres statsborgerskab. Der fokuseres endvidere på kriminalitetens karakter og omfang. Nedenfor er redegjort for de persongrupper, som har været genstand for særlig politimæssig fokus i 2004.

3.1.1 Europa

Danskere

Personer og netværk med dansk etnisk baggrund var i 2004 involveret i et bredt og varieret udsnit af organiseret kriminalitet, herunder særligt narkotikakriminalitet, økonomisk kriminalitet, kvindehandel og smugling af højtbeskattede varer.

Rockermiljøet og andre kriminelle grupper og netværk påkaldte sig særlig opmærksomhed for så vidt angår den organiserede kriminalitet.

Rockermiljøet

Rockermiljøet har gennem adskillige år påkaldt sig særlig politimæssig interesse.

Både fortsatte og nye efterforskninger i 2004 har bekræftet, at rockergruppernes medlemmer i stor grad har været involveret i organiserede kriminalitetsformer som røverier og narkotikasmugling. I en lang række politikredse her der været efterforskninger mod personer med tilknytning til rockermiljøet, som mistænkes for bl.a. drab, vold, røveri, narkotikakriminalitet, smugling af højtbeskattede varer, trusler samt forskellige former for økonomisk kriminalitet. Tilsvarende er der indledt undersøgelser og efterforskninger mod visse selskaber og foreninger m.v. med tilknytning til rockermiljøet.

Der henvises i øvrigt til Rigspolitiets redegørelse for indsatsen i relation til rockermiljøet pr. 1. juni 2004. Redegørelsen er tilgængelig via politiets hjemmeside, www.politi.dk.

Andre kriminelle grupper og netværk

Rapporten om organiseret kriminalitet i Danmark i 2002 indeholder en beskrivelse af et forskningsbaseret udviklingsprojekt,

der skulle belyse omfanget og karakteren af grupperelateret kriminalitet i Danmark.

Side 9

Den af PLS Rambøll Management og Socialforskningsinstituttet udarbejdede rapport, der er tilgængelig via politiets hjemmeside, www.politi.dk, pegede på, at grupper med en kriminel adfærd i Danmark først og fremmest er karakteriseret ved deres dynamik og foranderlighed. Der vil være personer, som typisk og ofte færdes sammen i grupper, men grupperne er ikke karakteriserede ved at være lukkede enheder.

I 2004 var en række kriminelle grupper og netværk, ofte bestående af unge mænd med anden etnisk baggrund end dansk, etableret i flere af landets byer.

Disse grupper og netværk er i et vist omfang involveret i aktiviteter, der har karakter af organiseret kriminalitet.

Kontakter og opgør mellem rockergrupper og kriminelle grupper og netværk er af særlig politimæssig interesse. I 2004 blev der i lighed med tidligere år konstateret, at der både var samarbejde om kriminelle aktiviteter og konfrontationer mellem miljøerne.

Personer fra EU-lande

Personer fra flere forskellige EU-lande var i 2004 – oftest sammen med danskere – involveret i bl.a. narkotikakriminalitet, smugleri af højtbeskattede varer, økonomisk kriminalitet og udnyttelse i forbindelse med prostitution.

Baltene (Estland, Letland og Litauen)

Personer fra de baltiske lande indgik i sager vedrørende bl.a. udnyttelse i forbindelse med prostitution.

Litauere blev sat i forbindelse med smugling af cigaretter med Danmark som endemål eller transitland. Endvidere har litauiske kriminelle netværk udført omfattende tyverier fra biler, indbrud i privat beboelse samt været involveret i røverier mod herboende litauere.

Polakker

Det er i flere tilfælde konstateret, at polakker har været involverede i sager, der har karakter af organiseret kriminalitet, herunder rambuktyverier og narkotikakriminalitet.

Polske kriminelle netværk har endvidere været involveret i røverier og serietyverier.

Russere

Russere er sjældent konkret synlige i de mere organiserede kriminelle aktiviteter i Danmark. Der ses dog indikationer på, at personer med russisk baggrund har rettet deres kriminelle aktiviteter mod bl.a. Danmark.

Serbere m.v.

Serbiske kriminelle netværk har i 2004 været involveret i indsmugling af narkotika, herunder særligt heroin. Disse netværk, som tilsyneladende har tilknytning til Montenegro, synes i stigende omfang at indtage en toneangivende rolle i særligt heroin-smuglingen mod Danmark. Denne tendens synes også at afspejle sig internationalt, idet der ligeledes foreligger oplysninger om tilsvarende involvering i andre nord- og vesteuropæiske lande.

Serbiske kriminelle netværk har tidligere hovedsagelig været involveret i indsmugling og distribution af heroin. Udviklingen gennem de senere år har imidlertid vist, at disse netværk gradvist har ændret adfærd, således at de nu i langt større omfang er involveret i også andre former for profit-orienteret kriminalitet.

De serbiske kriminelle netværk har tillige vist sig at have relationer til rockermiljøet.

Albanere

Etniske albanere er fortsat involveret i indsmugling af heroin.

3.1.2 Mellemøsten**Libanesere**

Det er i 2004 konstateret, at libanesere har været involveret i indsmugling og distribution af narkotika, herunder særligt kokain og hash.

3.1.3 Asien

En væsentlig andel af de kvinder, der er involveret i det danske prostitutionsmiljø, er rekrutteret i Thailand og ofte via andre thailandske kvinder, der allerede har ophold i Danmark.

3.1.4 Afrika**Somaliere**

Somaliere har i de senere år været involveret i indsmugling og distribution af khat, der hovedsagelig misbruges i somaliske miljøer.

Endvidere har somaliere i 2004 været genstand for efterforskning i forbindelse med organiseret menneskesmugling.

Side 11

Nigerianere

Flere oplysninger tyder på, at nigerianere - og i et vist omfang borgere fra andre vestafrikanske lande - i 2004 har været bagmænd i større sager vedrørende narkotikasmugling.

Marokkanere

Der har i 2004 været flere sager, hvor marokkanere har været involveret i indsmugling af bl.a. heroin og hash til Danmark.

3.1.5 Amerika

Nordamerikanere

Danmark vurderes ikke at være et særligt mål for nordamerikanske kriminelle. Dansk politi er dog opmærksom på de særlige forbindelser mellem organiserede kriminelle grupper bl.a. som følge af rockergruppernes internationale struktur.

Sydamerikanere

Selv om der ikke er specifikke informationer, der indikerer, at sydamerikanske grupper, netværk eller karteller er direkte involveret i den organiserede kriminalitet i Danmark, antages det, at sydamerikanere også i 2004 stod bag en del af forsyningen af kokain til det danske marked.

3.2 Kriminelle handlinger

Side 12

3.2.1 Narkotika

Generelt

Tabel 1: Oversigt over antal beslag og beslaglagt mængde narkotika for hele året.

	Amfetamin	Hash	Ecstasy	Heroin	Kokain
Antal beslag 2004	1.388	7.309	505	1.041	1.207
Antal beslag 2003	1.264	5.942	322	894	1.095
Mængde beslag 2004	63,1 kg	1.385 kg	38.096 stk.	37,5 kg	32,3 kg
Mængde beslag 2003	65,9 kg	3.829 kg	62.475 stk.	16,3 kg	104,0 kg

Den retshåndhævende indsats på narkotikaområdet retter sig primært mod at begrænse udbuddet af narkotika. Den efterforskningsmæssige indsats forestås i Danmark af politiet og fokuseres primært på indsmugling og forhandling af narkotika. ToldSkat spiller en væsentlig rolle i den danske retshåndhævende indsats på narkotikaområdet, særligt i forbindelse med grænsekontrol og kontrol med kemikalier, der kan anvendes til fremstilling af syntetisk narkotika. Det internationale samarbejde mellem de retshåndhævende myndigheder er endvidere af stor betydning, idet narkotikakriminaliteten i sin natur ofte er grænseoverskridende. Det bemærkes i denne forbindelse, at narkotika kun i yderst begrænset omfang fremstilles i Danmark.

Hash

Det væsentligste producentland af hash, der indsmugles og distribueres i Danmark, vurderes fortsat at være Marokko - og fortsat fortrinsvis distribueret via Holland og Spanien.

I 2004 er der i Danmark samlet beslaglagt ca. 1.385 kg hash fordelt på 7.309 beslaglæggelser. Desuden er der beslaglagt større mængder hash i udlandet med Danmark som formodet bestemmelsessted, og der er i de nordiske lande blev beslaglagt større kvanta hash, som havde transiteret Danmark.

Om end den beslaglagte mængde er faldet ganske væsentligt i forhold til 2003, må det alligevel vurderes som værende inden for normalområdet. Antallet af beslag er noget forøget, men dog ligeledes inden for normalområdet.

Indsmuglingen af hash til Danmark foregår typisk med person- eller lastbil. Der blev ikke i 2004 foretaget væsentlige beslaglæggelser på både i dansk farvand, men det formodes fortsat, at der sker indsmugling af hash med båd ad søvejen – ofte direkte fra producentområdet. Igangværende efterforskninger bekræfter denne formodning.

Rockergupperne syntes fortsat at spille en central rolle i forbindelse med planlægning af indsmugling til og distribution af hash i Danmark. Dette sker med base i Danmark, men også via personer, som residerer i lande tæt ved producentområdet. Der har i 2004 været yderligere antydninger af, at andre kriminelle grupper og netværk har eller forsøger at etablere sig på hash-markedet i Danmark.

Gadeplansprisen på hash har ikke ændret sig væsentligt gennem mange år og ligger typisk på omkring 50 DKK pr. gram. Engrosprisen synes at have en tendens til et lavere niveau end tidligere (afhængig af kvantum og kvalitet), og der er indberetninger om priser ned til ca. 10.000 DKK pr. kg.

En målrettet politiindsats i forhold til hash-handelen på Christiansia i København, synes ikke at have haft væsentligt afsmitte-virkning på hverken udbud, efterspørgsel eller prisfastsættelse på hash i Danmark. Dette bestyrker antagelsen om, at der i Danmark er rigelige forsyninger af hash, og at bagmændene er velkonsoliderede. Det skønnes endvidere, at der er rigeligt med nye aktører på hash-markedet, som træder til, når myndighederne har grebet ind overfor kendte gerningsmænd og -grupper.

Heroin

Langt den overvejende del af den beslaglagte heroin i Danmark menes fortsat at stamme fra Sydvestasien.

I 2004 er der beslaglagt 37,5 kg heroin i Danmark, hvilket er en markant stigning i forhold til 2003, hvor der samlet blev beslaglagt 16,3 kg heroin. Antallet af beslaglæggelser er steget marginalt fra 894 i 2003 til 1.041 i 2004.

Der er ikke konstateret ændringer i modus for så vidt angår smuglingsmåder eller gerningsmænd og -grupper.

Det er fortsat opfattelsen, at en væsentlig del af heroinen smugles via Balkan-landene mod Vest- og Nordeuropa, og at det er

grupperinger i Balkan-området, som fortrinsvis er bagmænd til smuglerne.

Danmark optræder ofte som transitland for smuglinger af heroin mod Sverige og Norge.

Den gennemsnitlige pris pr. gram heroin ved salg på gadeplan anslås til mellem 800 og 1.000 DKK for hvid heroin og 500 DKK for brun heroin. Dette er noget lavere end for ét år siden, og der er stadig betydelige afvigelser rundt omkring i landet.

Kokain

Der er i Danmark i 2004 registreret 1.207 beslaglæggelser med en samlet mængde på 32,3 kg kokain, hvilket er et kraftigt fald i forhold til den samlede mængde i 2003 på 104 kg.

Til trods for den mindre mængde beslaglagt kokain tyder det stigende antal af beslaglæggelser samt de faldende priser på gadeplan på, at der er et betydeligt udbud og misbrug af kokain i Danmark. Tendensen er i overensstemmelse med rapporter om stigende forbrug internationalt.

Efterforskninger i 2003 og 2004 tyder på, at det illegale marked for kokain i Danmark og i Norden er væsentligt større end de mængder, som beslaglæggelsernes omfang tyder på. Efterforskninger, der har afdækket indsmugling af mere end 100 kg kokain, har der været flere af i både 2003 og 2004. Det er bl.a. på denne baggrund, at kokain er den form for narkotika, der har den kraftigste vækst blandt misbrugerne i Danmark.

Hovedparten af de større beslaglæggelser i Danmark er foretaget i lufthavne med internationale flyforbindelser. En række store narkotikaefterforskninger fra de senere år viser dog en tendens til, at kokain i stigende grad smugles over land ind i Danmark.

Kokainsmugling via fly er fortsat domineret af vestafrikanere – hovedsagligt nigerianere og personer fra Guinea-Bissau. Disse skønnes at være involveret i en betydelig del af indsmuglerne af kokain til Europa, herunder Danmark og det øvrige Norden.

Danmark fungerer ofte som transitland for smuglinger af kokain mod Sverige og Norge, og de vestafrikanske bagmænd, der har deres base i Danmark, har direkte kontakt til netværk i Europa og Sydamerika.

I mindre grad ses også libanesere, personer fra Balkan-området og polske grupper at være involveret i kokainmarkedet i og kokainsmuglingen mod Danmark.

Priserne har udvist en faldende tendens igennem de seneste år. Den gennemsnitlige pris pr. gram kokain ved salg på gadeplan anslås til ca. 500-600 DKK – dog med betydelige afvigelser rundt omkring i landet.

Amfetamin

Der har i løbet af 2004 været 1.388 beslaglæggelser med en samlet mængde på 63,1 kg amfetamin. Dette er en smule mindre mængde fordelt på lidt flere beslag, om end ændringerne er marginale.

Størstedelen af den amfetamin, der indsmugles til Danmark, skønnes primært at være produceret i Holland eller Belgien samt - i et mindre omfang - Central- og Østeuropa. Indsmuglingen sker typisk via landegrænserne.

Indsmuglingen og distributionen af amfetamin i Danmark er domineret af personer med tilknytning til rockermiljøet. Der er dog også andre mere eller mindre organiserede aktører på området.

Der blev ikke afsløret illegale amfetaminlaboratorier i Danmark i 2004.

Der er fortsat kun marginale beslaglæggelser af metamfetamin i Danmark.

Den gennemsnitlige pris pr. gram amfetamin ved salg på gadeplan i Danmark anslås til ca. 250 DKK - dog med betydelige afvigelser rundt omkring i landet.

Ecstasy

Den i Danmark beslaglagte ecstasy er primært fremstillet i Holland.

Der blev i 2004 registreret 38.096 beslaglagte tabletter fordelt på 505 beslaglæggelser. Til sammenligning blev der i 2003 beslaglagt i alt 62.475 tabletter fordelt på 322 beslag. Om end mængden af beslaglagte tabletter er faldet, mens antallet af beslaglæggelser er steget, skønnes ecstasy-markedet i Danmark ikke at være markant ændret i forhold til 2003.

Der kan ikke entydigt peges på kriminelle grupper, der systematisk er involveret i indsmugling af ecstasy. Ofte er der tale om løsere grupperinger og netværk, der også er involveret i andre former for kriminalitet, og som har internationale kontakter, især i Holland. Distribution af ecstasy kan dog i et vist omfang relateres til personer med tilknytning til rockermiljøet.

Priserne på ecstasy udviser en stabil tendens, hvor prisen på gadeplan pr. tablet er på 50-125 DKK.

Side 16

Andre former for syntetisk narkotika

Markedet for syntetisk narkotika er domineret af amfetamin og ecstasy, men også andre former for syntetisk narkotika distribueres i Danmark.

Der er ikke i 2004 afsløret illegale amfetamin- eller ecstasylaboratorier i Danmark, ligesom der ikke er konstateret fremstilling af Gammabutyro-butansyre (GHB) ud fra kemikaliet Gammabutyrolacton (GBL).

ToldSkat er i øvrigt ansvarlig for kontrollen med de kemikalier, som er relevante i forbindelse med fremstilling og forarbejdning af syntetisk narkotika.

3.2.2 Svig

Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet har i 2004 behandlet tre sagskomplekser, der kan henføres til organiseret kriminalitet.

Sagerne angår i to tilfælde groft momssvig på samlet op imod 100 millioner DKK og ét tilfælde af investeringsbedrageri til formentlig flere milliarder danske kroner. I en af sagerne har der tillige været tale om vidnetrusler med henblik på at hindre sagens opklaring.

3.2.3 Penge og kredittkort

Der er i 2004 anmeldt 1.133 sager vedrører forfalskning af danske penge-sedler.

De fleste anmeldelser vedrører falske 500 DKK-sedler, mens der også er anmeldt sager vedrørende falske 1.000 DKK-sedler, 100 DKK-sedler, 200 DKK-sedler og 50 DKK-sedler.

Forfalskningerne er fortrinsvis produceret ved scanning af en ægte pengeseddel via computer og efterfølgende udskrift på inkjet printer, men der har i år 2004 været enkelte sager med produktion af falske 100 DKK-sedler via offset-metoden.

For så vidt angår udenlandsk valuta angår de anmeldte sager oftest falske USD-sedler, hvor det hovedsagelig er tale om 100 USD-sedler, der forfalskes, mens Euro-sedler også i stigende grad forfalskes. I en sag om falske 500 Euro-sedler var produktionslandet formodentlig Bulgarien.

Kreditkort-kriminalitet udgør et fortsat kraftigt stigende problem, særligt i forbindelse med misbrug af kortoplysninger bl.a. via Internettet.

I 2004 er det konstateret, at der i Danmark illegalt har været monteret udstyr til aflæsning af magnetstrimmel og kamera til afluring af PIN-kode på betalingsautomater, således at gerningsmænd efterfølgende har haft mulighed for at reproducere kreditkort og misbruge dem under anvendelse af tilhørende PIN-kode. Dette er typisk sket på ubemandede benzinstationer og hæveautomater. Denne form for kriminalitet er typisk udøvet af grupper, som opererer i adskillige europæiske lande og under anvendelse af den sidste nye teknologi.

3.2.4 Røverier

Opgørelser over udviklingen i antallet af særligt farlige røverier i 2004 viser, at der i sammenligning med 2003 var en markant generel nedgang i antallet af særligt farlige røverier, herunder særligt mod pengeinstitutter. Derimod var antallet af særligt farlige røverier mod forretninger stort set uændret.

I flere sager har personer med tilknytning til rockermiljøet efter det oplyste truet andre til at forøve grove røverier.

3.2.5 Ulovlig frihedsberøvelse

Antallet af anmeldelser om ulovlige og kvalificerede frihedsberøvelser har siden 2000 været faldende fra 25 anmeldelser i 2000 til 12 i 2003 og 11 i 2004. Ingen af de anmeldte frihedsberøvelser antages at være udført som led i organiseret kriminalitet.

3.2.6 Afpresning

Der er fortsat eksempler på afpresning og anvendelse af "dummebøder" med tilknytning til rockermiljøet. Sagerne prioriteres generelt højt af politikredsene, herunder i form af en hurtig, aktiv og opsøgende indsats i forhold til de forurettede.

3.2.7 Biltyverier

Det er ikke muligt med sikkerhed at vurdere omfanget af organiseret kriminalitet i forbindelse med biltyverier i Danmark.

Tidligere er det skønnet, at ca. 500 køretøjer om året bliver stjålet og derefter bragt til udlandet, men det formodes, at en ikke nærmere bestemt andel heraf har karakter af forsikringssvig.

Politiet er ikke i 2004 kommet i besiddelse af oplysninger, der har givet anledning til at ændre dette skøn. Det er fortsat vur-

deringen, at tyverierne særligt drejer sig om dyre biler, der transporteres til udlandet, herunder Østeuropa.

Side 18

3.2.8 Andre former for tyveri/hæleri

Både polske og litauiske kriminelle netværk har udført omfattende og typisk serieprægede tyverier fra biler, boliger og butikker. Om end de stjalne genstande hver for sig ikke er særligt værdifulde, kan sådanne serietyverier alligevel blive særdeles omfangsrige både i antal og i samlet værdi af det stjalne.

3.2.9 Ulovlig handel med skydevåben

Det blev også i 2004 konstateret, at rockergrupper samt visse andre kriminelle grupper og netværk var i besiddelse af skydevåben i betydeligt omfang. Der foreligger ikke oplysninger om, at ulovlig handel med skydevåben finder sted i større omfang som led i organiseret kriminalitet.

3.2.10 Menneskesmugling

Omfanget af sigtelser for menneskesmugling udviste også i 2004 en faldende tendens. I 2004 blev der således rejst sigtelser mod 179 personer, mens der i 2003 blev rejst sigtelser mod 270 personer. I årene 2002 og 2001 var tallene henholdsvis 297 og 400.

Efterforskningerne i forbindelse med menneskesmugling har i 2004 overvejende været rettet mod grupper fra Somalia og Kina, men der har ligeledes været gennemført efterforskning mod personer fra Irak, Indien og Pakistan samt mod statsløse palæstinensere.

3.2.11 Menneskehandel og prostitution

Den intensiverede politimæssige indsats mod kvindehandel resulterede også i 2004 i flere efterforskningsmæssige resultater, særligt for så vidt angår udnyttelsen af kvinder i forbindelse med prostitution.

Lovændringer i 2003 har medført, at der nu blandt andet er skabt mulighed for at anvende telefonaflytninger som led i efterforskningen af rufferi. Dette efterforskningsskridt har efterfølgende været anvendt i flere efterforskninger med succes.

Det har vist sig, at kvinder, dels fra Central- og Østeuropa (særligt fra Tjekkiet og Ungarn), dels fra Asien (særligt Thailand), bliver udnyttet i forbindelse med prostitution og betaler betydelige beløb til bagmænd i både Danmark og i hjemlandet.

3.2.12 Smugling af højtbeskattede varer

Smugling af højt beskattede varer, herunder cigaretter, er delvis internationalt organiseret.

I løbet af 2004 blev smugling af højt beskattede varer, særligt cigaretter, i væsentlig grad udført af danskere, men også af litauere, som i et vist omfang samarbejdede med andre østeuropæiske kriminelle.

Cigaretterne blev hovedsagelig smuglet til Danmark skjult i almindeligt fragtgods i lastbiler. I nogle tilfælde foregik transporten ad søvejen fra Klaipeda i Litauen til Danmark.

3.3 Ressourcer

Det er ikke muligt nærmere at estimere den omsætning og profit, der i 2004 blev genereret i forbindelse med organiseret kriminalitet. Profitten skønnes imidlertid at være stor, idet fortjeneste som regel skabes inden for områder, hvor legal virksomhed er behæftet med ikke ubetydelige afgifter til staten, eller inden for områder, hvor virksomheden ikke lovligt kan gennemføres.

Omfanget af dækvirksomheder kendes ikke. Der er imidlertid en række eksempler på, at personer med tilknytning til rockermiljøet har etableret virksomheder, der mistænkes for at være dække for ulovlige aktiviteter. Nogle af disse virksomheder tømmes for værdier med store tab til følge for kreditorerne.

3.4 Voldsanvendelse

Det er ikke muligt mere præcist at kortlægge anvendelsen af vold i forbindelse med organiseret kriminalitet, bl.a. fordi kriminalitet inden for de kriminelle miljøer sjældent anmeldes til politiet.

3.5 Anvendelse af indflydelse

Der var i 2004 fortsat ingen tegn på, at organiseret kriminalitet kunne sættes i forbindelse med direkte indflydelse på den offentlige forvaltning, retshåndhævelsesmyndigheder eller politiske kredse.

3.6 Hvidvaskning af penge

Der blev i 2004 modtaget 366 underretninger fra kredit- og finanssektoren m.v. i forbindelse med mistanke om hvidvask af penge mod 280 underretninger i 2003.

Som det har været tilfældet i de foregående år, var der ikke oplysninger, der indikerede, at sagerne var relateret til organiseret

kriminalitet. I 43 tilfælde blev der iværksat efterforskning på grund af kontohavernes manglende tilknytning til Danmark.

4. Steder og områder for den kriminelle aktivitet

Langt den overvejende andel af organiseret kriminalitet i Danmark blev i 2004 udøvet i de større bymæssige områder, om end spredt over hele landet.

Danmark fungerede i nogen udstrækning som transitland i forbindelse med grænseoverskridende, organiseret kriminalitet, herunder i forbindelse med smugling af mennesker og narkotika m.v. fra Tyskland til primært Sverige og Norge.

5. Retshåndhævelse

5.1 Nationalt

Dansk politi søger til stadighed at tilpasse indsatsen mod organiseret kriminalitet i lyset af det aktuelle trusselsbillede.

På strategisk niveau drøftes indsatsen i en særlig styregruppe vedrørende efterforskningsstøttecentre samt grænseoverskridende, organiseret kriminalitet. Styregruppen ledes af rigspolitichefen og består i øvrigt af rigsadvokaten, regionspolitilederne, politimesteren i Rigspolitiets Politiafdeling samt repræsentanter for Politimesterforeningen, Statsadvokatforeningen og Foreningen af Politiledere.

Følgende områder er genstand for systematisk politimæssig monitorering:

- Narkotikakriminalitet
- Rockermiljøet
- Bandekriminalitet*
- Kvindehandel.
- Smugling af højt beskattede varer
- Pengefalsk
- Trusler mod retshåndhævende personale

Den systematiske politimæssige monitorering indebærer, at alle for politiet tilgængelige oplysninger bliver indsamlet og analyseret, hvilket sætter politiet i stand til proaktivt at iværksætte målrettet efterforskning og anden politiindsats på de pågældende områder.

* Bandekriminalitet er alene undergivet systematisk national monitorering i det omfang, der er tale om bander, der kan sidestilles med rockergrupper.

Lignende ordninger er iværksat i relation til særlig økonomisk kriminalitet, herunder hvidvask af penge, og organiseret illegal indvandring.

Side 21

5.2 Internationalt

Dansk politi deltager målrettet i internationalt samarbejde vedrørende bekæmpelse af organiseret kriminalitet, bl.a. inden for rammerne af det nordiske politi- og toldsamarbejde (det såkaldte PTN-samarbejde), Østersø Task Forcen vedrørende organiseret kriminalitet samt EU, herunder Europol, og Interpol.

Danmark havde ligeledes i 2004 formandskabet for Østersø Task Forcen vedrørende organiseret kriminalitet. Nærmere oplysninger om denne task force findes på hjemmesiden www.balticseataaskforce.dk.

6. Konklusioner

Side 22

6.1 Vurdering af truslen fra organiseret kriminalitet

Der begås fortsat organiseret kriminalitet i Danmark, herunder særligt kriminalitet, som udspringer af rockermiljøet.

Den organiserede kriminalitet i Danmark var imidlertid også i 2004 generelt på et relativt beskedent internationalt niveau. På visse områder er den organiserede kriminalitet i Danmark på højde med det niveau, der er set i andre lande. Det drejer sig primært om den kriminalitet, der udspringer af rockermiljøet, samt den kriminalitet, der har forbindelse til andre kriminelle grupper og netværk, herunder fra Øst- og Centraleuropa.

6.2 Tendenser

Organiseret kriminalitet i Danmark har i stigende omfang karakter af at være baseret på fleksibelt netværkssamarbejde. Det viser sig eksempelvis ofte, at personer i smuglernetværk leverer til mange forskellige aftagere i flere lande og samarbejder i varierende konstellationer, ligesom netværkene er involveret i den kriminalitetsform, der aktuelt skønnes at give størst udbytte.

Flere danske statsborgere har bosat sig i udlandet, hvor de i samarbejde med danske og udenlandske kriminelle netværk koordinerer kriminelle aktiviteter i forhold til bl.a. Danmark.

6.3 Prognoser

Internationalisering, globalisering, netværksorganisering og anvendelse af teknologi, herunder informationsteknologi, vil have væsentlig betydning for de kommende års kriminalitetsudvikling.

Der må forventes en øget trussel mod Danmark fra international, organiseret kriminalitet. Udviklingen kræver en yderligere intensiveret og målrettet retshåndhævelsesindsats – såvel nationalt som internationalt.

Bilag 1: Organiseret kriminalitets karakteristika

Side 23

Mindst seks af de nævnte karakteristika skal foreligge, for at en forbrydelse eller en kriminel gruppe kan karakteriseres som organiseret kriminalitet. Af de seks karakteristika skal nr. 1, 3, 5 og 11 under alle omstændigheder være opfyldt.

1. Samarbejde mellem flere end to personer
2. Med hver sine forud fastlagte opgaver
3. I længere eller på forhånd ubestemt tid
4. Under anvendelse af en eller anden form for disciplin eller kontrol
5. Mistanke om udøvelse af alvorlige forbrydelser
6. Udførelse på internationalt plan
7. Anvendelse af voldelig adfærd eller andre midler, der tjener til intimidering
8. Anvendelse af kommercielle eller forretningsmæssige strukturer
9. Indblanding i hvidvaskning af penge
10. Udøvelse af indflydelse på politisk plan, over for medier, offentlig administration, justitsmyndigheder eller samfundsøkonomiske forhold
11. Profit- eller magtmotiveret

